

Sygn. akt XVII AmE 127/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

W następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Witold Rękosiewicz

Protokolant: protokolant sądowy-stażysta Piotr Hołyś

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z odwołania (...) sp. z o.o. spółki komandytowo-akcyjnej z/s w W.

przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

z udziałem zainteresowanego (...) S.A. w L.

o kontynuowanie postępowania administracyjnego

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 11 lipca 2012 r. znak (...)

oddala odwołanie.

SSO Witold Rękosiewicz

Sygn. akt XVII AmE 127/12

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (Prezes URE, pozwany) decyzją z dnia 11 lipca 2012 roku znak (...) umorzył postępowanie administracyjne wszczęte z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Spółki (...) w W. ((...), powód) w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego odmowy zawarcia przez przedsiębiorstwo (...) S.A. z/s w L. ((...), zainteresowany) umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, które zostały już zawarte i które wygasły wskutek upływu okresu ich obowiązywania tj.:

- 1) umowy o przyłączenie Nr (...) z dnia 12.04.2010r. (warunki przyłączenia Nr (...) z dnia 3.10.2008r. – K. S.);
- 2) umowy o przyłączenie Nr (...) z dnia 4.03.2010r. (warunki przyłączenia z dnia 17.12.2008r. – G.);
- 3) umowy o przyłączenie Nr (...) z dnia 4.03.2010r. (warunki przyłączenia Nr (...) z dnia 25.02.2009r. – G., W.);
- 4) umowy o przyłączenie Nr (...) z dnia 4.03.2010r. (warunki przyłączenia Nr (...) z dnia 4.03.2009r. – T. I, N., gm. N.);
- 5) umowy o przyłączenie Nr (...) z dnia 4.03.2010r. (warunki przyłączenia Nr (...) z dnia 4.03.2009r. – T. II, N., N.);
- 6) umowy o przyłączenie Nr (...) z dnia 4.03.2010r. (warunki przyłączenia Nr (...) z dnia 24.06.2009r. – R., S.);
- 7) umowy o przyłączenie Nr (...) z dnia 4.03.2010r. (warunki przyłączenia Nr (...) z dnia 26.10.2009r. – R.).

W uzasadnieniu swojego stanowiska Prezes URE powołał się na przepis art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. nr 89, poz. 625 – dalej Pe). Wskazał, że zgodnie z tym przepisem Prezes Urzędu Regulacji Energetyki rozstrzyga w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, a także w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii.

Pozwany zauważył, iż w rozpoznawanej sprawie żadna z wymienionych sytuacji nie zachodzi. Stwierdził, że ze zgromadzonych informacji i dokumentów wynika, iż w sprawie nie została spełniona przesłanka przedmiotowa w postaci odmowy przez przedsiębiorstwo energetyczne zawarcia z wnioskodawcą umów, będących przedmiotem zarzutu w trybie art. 8 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne. Z zebranego materiału dowodowego wynika wręcz, że przedmiotowe umowy nie tylko zostały zawarte, lecz nawet były wykonywane i wygasły zgodnie z zastrzeżeniami umownymi, przewidującymi dwuletni okres ich obowiązywania, adekwatny do okresu obowiązywania warunków przyłączenia do sieci, wydanych przez przedsiębiorstwo energetyczne. Prezes URE wskazał też, że w kierowanej do niego korespondencji okoliczność zawarcia umów przyłączeniowych na podstawie wydanych warunków przyznał również sam wnioskodawca (...) oraz, że zdaniem wnioskodawcy „odmowa zawarcia umów nie została wyrażona wprost, jednak dochodzi do niej w wyniku odmowy współpracy.”

Prezes URE zauważył ponadto, że zgodnie z zastosowaną przez (...) interpretacją art. 8 ust. 1 Pe z odmową zawarcia umowy mamy do czynienia nie tylko w sytuacji faktycznego nie dojścia do jej zawarcia, ale również w sytuacji, „kiedy nie jest możliwe osiągnięcie jej rezultatu” oraz, że w ocenie wnioskodawcy odmowa zawarcia umów nie została wyrażona wprost „jednakże wynika ona z całokształtu działań podejmowanych” przez przedsiębiorstwo energetyczne.

W ocenie Prezesa URE, powyższe twierdzenia wnioskodawcy, sugerujące odmowę przez przedsiębiorstwo energetyczne, zawarcia faktycznie zawartych, wykonywanych, a nawet wygasłych już wraz z warunkami technicznymi przyłączenia umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej, kwalifikowane są zgodnie z art. 105 § 1 kpa i powodują zasadność umorzenia postępowania z powodu jego bezprzedmiotowości.

(...) sp. z o.o. S.K.A. z siedzibą w W. w złożonym odwołaniu zaskarżył przedmiotową decyzję w całości. Powód wniósł o uchylenie zaskarżonej decyzji i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonej decyzji powód zarzucił naruszenie :

- art. 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne **poprzez przyjęcie, iż zainteresowany wypełnił swoje publicznoprawne obowiązki względem powoda; jak również poprzez przyjęcie, iż zainteresowany nie odmówił zawarcia umowy o przyłączenie do sieci, w szczególności w kontekście treści zawartych w piśmie zainteresowanego z dnia 9 lutego 2012r.,**

- art. 7 **ust. 8i** ustawy Pe poprzez uznanie, iż **uprawnienie powoda żądania zawarcia umowy na podstawie wydanych warunków przyłączenia zostało zrealizowane,**

- art. 8 **ust. 1** ustawy Pe poprzez przyjęcie, iż **nie zachodzą przesłanki powołane w przedmiotowym przepisie, umożliwiające dalsze prowadzenie niniejszego postępowania przez Prezesa URE,**

- art. 8 ustawy Pe poprzez uznanie, iż **nie doszło do zawarcia umowy o przyłączenie do sieci,**

- art. 105 kpa poprzez **uznanie, iż zachodzi bezprzedmiotowość postępowania administracyjnego.**

Powód wskazał, iż nie zgadza się z orzeczeniem Prezesa URE, gdyż przedmiotowa sprawa wymaga oceny z szerszej perspektywy faktyczno – prawnej.

W ocenie powoda, **zainteresowany prowadzi szereg działań, które w sposób bezpośredni lub pośredni powodują blokowanie dostępu do sieci a jego działania z uwagi na treść art. 7 ust. 1 zd. 2 i art. 8 ust. 1 Pe podejmowane są wieloetapowo w związku z czym ich rezultat ujawnia się dopiero na końcu złożonego procesu.**

Wskazał, iż zarówno warunki umów jak i dalsza współpraca z zainteresowanym wskazują nie tylko na utrudnianie w realizacji inwestycji dotyczących budowy infrastruktury wytwarzającej energię elektryczną ze źródeł odnawialnych, ale przede wszystkim na podejmowaniu wszystkich możliwych działań zmierzających albo do nie zawarcia umów o przyłączenie do sieci albo do doprowadzenia do ich rozwiązania. **Przede wszystkim zwrócił uwagę na zapisy zawarte w umowach utożsamiające termin ważności umów o przyłączenie do sieci z terminem ważności warunków przyłączenia.** Ponadto, **zainteresowany nie respektował również § 7 ust. 2 umów o przyłączenie, które są przedmiotem niniejszego postępowania.**

Podkreślił też, iż **w piśmie z dnia 9 lutego 2012r. zainteresowany wprost odmówił określenia warunków przyłączenia.** Oświadczenie zainteresowanego w tym zakresie jest jednoznaczne. W ocenie powoda stan faktyczny nie uległ zmianie, a tym samym brak było podstaw do odmowy wydania warunków przyłączenia.

Niezależnie od powyższego wskazał, że na przedsiębiorstwie energetycznym spoczywa obowiązek zaspokojenia nie tylko obecnego, ale i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną, w związku z czym powinno ono podejmować przedsięwzięcia związane z rozbudową albo budową nowych sieci rozdzielczych. Zwrócił również uwagę na obowiązek nałożony na podstawie Dyrektywy Wspólnot Europejskich osiągnięcia ogólnego celu krajowego, jakim jest 15% docelowy udział energii ze źródeł odnawialnych w końcowym zużyciu energii brutto 2020r.

Stwierdził, że **w kontekście tak sformułowanych obowiązków należy dokonać interpretacji funkcjonalnej art. 8 ust. 1 Pe, zgodnie z którą z odmową zawarcia umowy mamy do czynienia nie tylko w sytuacji faktycznego nie dojścia do zawarcia przedmiotowej umowy ale również w sytuacji, kiedy nie jest możliwe osiągnięcie jej rezultatu.** Ochrona przewidziana w art. 8 Pe nie może mieć bowiem iluzorycznego znaczenia i powinna w sposób realny chronić interesy przedsiębiorców zamierzających przyłączyć się do sieci. **Samo zawarcie umowy nie może bowiem ograniczać praw przedsiębiorcy do skorzystania z drogi postępowania przewidzianej w art. 8 Pe, w sytuacji, w której działania przedsiębiorstwa energetycznego zmierzają do zniwelowania skutków stosunku prawnego.**

Powołał się wreszcie na fakt, iż umowa o przyłączenie do sieci ma charakter umowy rezultatu. Wskazał, że w umowach tego typu przewidzianych jest **dokonanie wielu złożonych czynności faktycznych,** w tym także czynności które mieszczą się w ramach czynności dokonywanych w toku procesu budowlanego. **Zapisy umowne nie powinny prowadzić do sytuacji przedwczesnego rozwiązania / wygaśnięcia / wypowiedzenia umowy. Uprawnienie przedsiębiorstwa energetycznego do rozwiązania (w jakikolwiek sposób) przedmiotowych umów bez wskazania istotnej, rzeczywistej przyczyny jest sytuacją niedopuszczalną.**

Termin określony w umowach jest w ocenie powoda terminem szacunkowym, który strony w momencie jej zawierania uznały za instrukcyjny. Brak możliwości ścisłego określenia terminu przyłączenia w momencie zawierania umów przyłączeniowych wynika z charakteru inwestycji, z którą związane są określone postępowania administracyjne.

Podkreślił, że **fakt uznania terminów przyłączenia wskazywanych przez strony w umowach o przyłączenie jako terminów instrukcyjnych, znajduje swoje potwierdzenie w decyzjach wydawanych przez Prezesa URE, zatem w związku z powyższym sam fakt upływu ustalonych w umowie terminów przyłączenia nie powinien być podstawą do stwierdzenia ich wygaśnięcia.** Zwłaszcza, że powód podjął działania zmierzające do ochrony swoich praw, jak również prowadził z zainteresowanym szereg rozmów w tym zakresie. **W ocenie powoda, skoro na podstawie warunków przyłączenia**

zostały zawarte umowy, a sam fakt wygaśnięcia warunków przyłączenia nie powinien powodować automatycznego wygaśnięcia umowy, jak również nie powinien stanowić podstawy do stwierdzenia bezprzedmiotowości niniejszego postępowania.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie i wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu **25 kwietnia 2012** r., powód - (...) Sp. z o.o. Spółka (...) w W. złożył wniosek o wszczęcie postępowania administracyjnego w sprawie rozstrzygnięcia sporu na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy Pe w zakresie odmowy zawarcia umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej przez (...) S.A. z/s w L. o/ w Ł.. Wnioskodawca wyliczył w tym kontekście:

- 1) umowę o przyłączenie nr (...) z dnia 12.04.2010r. (warunki przyłączenia Nr (...) z dnia 3.10.2008r. – K. S.);
- 2) umowę o przyłączenie nr (...) z dnia 4.03.2010r. (warunki przyłączenia z dnia 17.12.2008r. – G.);
- 3) umowę o przyłączenie nr (...) z dnia 4.03.2010r. – k. 15-16 k. 148-150 (warunki przyłączenia Nr (...) z dnia 25.02.2009r. – G., W.);
- 4) umowę o przyłączenie nr (...) z dnia 4.03.2010r. (warunki przyłączenia Nr (...) z dnia 4.03.2009r. – T. I, N., gm. N.);
- 5) umowę o przyłączenie nr (...) z dnia 4.03.2010r. (warunki przyłączenia Nr (...) z dnia 4.03.2009r. – T. II, N., N.);
- 6) umowę o przyłączenie nr (...) z dnia 4.03.2010r. (warunki przyłączenia Nr (...) z dnia 24.06.2009r. – R., S.);
- 7) umowę o przyłączenie nr (...) z dnia 21.01.2010r. (warunki przyłączenia Nr (...) z dnia 6.10.2009r. – S.);
- 8) umowę o przyłączenie nr (...) z dnia 4.03.2010r. (warunki przyłączenia Nr (...) z dnia 26.10.2009r. – R.)

Pismem z dnia 21 maja 2012 r., Prezes URE zawiadomił strony o wszczęciu w dniu 25 kwietnia 2012 r., na wniosek (...) Sp. z o.o. Spółki (...) postępowania administracyjnego w sprawie rozstrzygnięcia sporu dotyczącego odmowy zawarcia wymienionych w postanowieniu umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej (...) S.A. (k. 68 - 69 akt adm.).

W piśmie z dnia 29 maja 2012 r., (...) S.A. przedstawiła swoje stanowisko w sprawie podnosząc, iż wskazane w zawiadomieniu umowy o przyłączenie utraciły ważność na skutek upływu terminu na jaki zostały zawarte. (k.72 - 73 akt adm.).

Zaskarżoną decyzją z dnia 11 lipca 2012 r. na podstawie art. 105 § 1 w zw. z art. 30 ust. 1 kpa i w zw. z art. 8 ust. 1 Pe Prezes URE postanowił stwierdzić bezprzedmiotowość i umorzyć postępowanie administracyjne w sprawie rozstrzygnięcia sporu w sprawie odmowy zawarcia przez (...) S.A. z siedzibą w L. umów o przyłączenie do sieci elektroenergetycznej.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 8 ust. 1 Pe Prezes Urzędu Regulacji Energetyki na wniosek strony rozstrzyga w sprawach spornych ***dotyczących odmowy zawarcia umowy o przyłączenie do sieci***, umowy sprzedaży, umowy o świadczenie usług przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii, umowy o świadczenie usług transportu gazu ziemnego, umowy o świadczenie usługi magazynowania paliw gazowych, umowy, o której mowa w art. 4c ust. 3, umowy o świadczenie usługi skraplania gazu ziemnego oraz umowy kompleksowej, a także w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania paliw gazowych lub energii.

Tymczasem z akt niniejszego postępowania wynika, że w odpowiedzi na wniosek (...) zainteresowany (...) zawarł z powodem w okresie od 21.01.2010r. do 12.04.2010r. szereg umów o przyłączenie do sieci, których ważność ustalona została na okres 2 lat i które w dniu wydawania niniejszego postępowania już wygasły.

W skierowanym do Prezesa URE wniosku z dnia 17 kwietnia 2012 r. (...) przyznał, że na podstawie wydanych warunków doszło do zawarcia umów przyłączeniowych (k.3 akt adm.).

W związku z powyższym w niniejszej sprawie nie zachodzą przesłanki umożliwiające rozstrzygnięcie sporu w trybie art. 8 ust. 1 Pe, gdyż strony łączyły już umowy przyłączeniowe i w tej sytuacji nie ma zatem podstaw do wydania decyzji orzekającej ich zawarcie przez strony.

O trafności powyższego stanowiska przemawia również treść wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2004 r. III SK 56/04 z dnia 7, w którym Sąd ten stwierdził, że Prezes Urzędu Regulacji Energetyki nie może na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy - Prawo energetyczne orzekać w sprawach dotyczących umów już zawartych.

Za zasadne nie sposób jest również uznać twierdzenia powoda dotyczącego dalszego obowiązywania przedmiotowych umów, gdyż jak wynika z zebranego w sprawie materiału dowodowego ostatnia z nich wygasła z dniem 12.04.2010r. Jednakże, gdyby nawet uznać twierdzenie powoda za słuszne to i tak przedstawiony powyżej art. 8 ust. 1 Pe nie przewiduje po stronie Prezesa URE kompetencji do rozstrzygania sporów dotyczących umów już zawartych a roszczenia powoda z tego tytułu mogą być dochodzone jedynie w drodze powództwa cywilnego przed sądem powszechnym. W niniejszej sprawie nie jest również możliwe wydanie rozstrzygnięcia dotyczącego zawarcia nowej umowy o przyłączenie do sieci, gdyż powód nie złożył skutecznie nowego wniosku o przyłączenie.

Zatem, jak wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego przedmiotowe umowy nie tylko zostały zawarte, lecz nawet były wykonywane i wygasły zgodnie z zastrzeżeniami umownymi, przewidującymi dwuletni okres ich obowiązywania, adekwatny do okresu obowiązywania warunków przyłączenia do sieci wydanych przez przedsiębiorstwo energetyczne.

W tej sytuacji wydanie przez organ administracji decyzji o umorzeniu postępowania na podstawie art. 105 §1 kpa należało uznać za prawidłowe.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 479⁵³ k.p.c., oddalił odwołanie powoda jako bezzasadne.

SSO Witold Rękosiewicz